

Прадѣди-тъ на днешнія Пруски царь сякога сж ся отличаваха съ една особена енергія въ слѣдваніе-то на славолюбивата си цѣль: да си уголѣмятъ държава-та и да достигнатъ до най-висока степенъ на сила-та и слава-та. Въгоненіе-то на тази цѣль тѣ ся употреблявали сички-тъ възможни срѣдства, простими или нѣ. Единъ отъ тяхъ пріема протестанска-та вяра само за да усвои Пруско-то княжество, кое-то даде името си на цѣла държава; други ся възползува отъ слабостъ-та на Австрійската императрица Марія Терезія за да ѝ отнеме една провинція, Силезія, или ся сговори съ други царє за да си подѣлятъ Полша и проч. проч. Първата грижа на тѣзи царє е била сякога за войската и тази войска ся е сякога отличавала, въ благополучни и злополучни врѣмена, съ юначество-то си. Днешната организација на Пруската войска е отъ време-то на Наполеонъ I. Този Френски завоеватель, като побѣди Пруссія, принуди ѝ съ договори да не може да държи по много войска отъ 42000 души. Това унизително условіе за Пруссія вмѣсто да утвърди вліяніе-то на Наполеона, докара напротивъ, поскоро негово-то паданіе; защо-то, отъ една страна прусскій народъ ся огорчи до най-висока степенъ противъ френскія завоеватель, а отъ друга улесни умноженіе-то на прусска-та войска. Съгласно съ Наполеоновія трактатъ, пруското правителство не държеше подъ прѣпорци-тъ си помного отъ 42.000 войници; но тя вмѣсто да ги държи сички-тъ по 10 или 12 години, както ся правеше по други-тъ европейски държави, измисли да ги държи само по нѣколко мѣсеца, догдѣ ся обучать и заякнать въ воинство-то, а послѣ ги распуцаше и свикваше други на тѣхво-то място за да ги обучи по сжщія начинъ. Чрезъ тази метода сичкія прусски народъ ся обърна на мжжественни войници, на които омраза-та противъ Френци-тъ бѣше да тамъ достигнала щото чакаха съ нетѣрпѣніе часъ-тъ на общія бой за избавяніе-то на отечество-то си. Въ сжщо-то време ся съставиха тайни дружества по сичка Германія, на кон-то цѣль-та бѣше да дѣйствувать между народъ-тъ за събужданіе-то на неговитѣ родолюбиви чувства, и да го приготвювать за велики-тъ дни на народна-та борба. Тѣзи остроумни наредби на пруско-то правителство му позволиха да дигне противъ Франца 250.000 души войска, кое-то е едно огромно число.